DINAMIKA

Iesildīšanās

1° Vilciens sastāv no lokomotīva un (N-1) vagoniem. Lokomotīvs attīsta vilcējspēku F. Cik liels ir sastiepuma spēks sakabē starp M-to un (M-1)-to vagoniem? Vagonu un lokomotīva masas ir m.

Pretestība nepārtrauktā vidē

- **2°** Lodīti izsviež vertikāli uz augšu ar sākuma ātrumu v_0 . Gaisa pretestības dēļ īsi pirms lodīte nonāk atpakaļ uz zemi, tās ātrums bija $v=kv_0$. Izsakiet lodītes kustības laiku, pieņemot, ka pretestības spēks ir proporcionāls ātrumam.
- 3° Akmeni, kura masa ir m, izsviež horizontāli ar sākuma ātrumu v_0 no klints, kuras augstums ir H. Pēc kāda laika akmens kustība palika gandrīz vienmērīga. Pieņemot, ka pretestības spēks $F_D = -\beta v$ un β ir zināms koeficients, izsakiet (a) akmens maksimālo ātrumu; (b) horizontālo attālumu no klints līdz akmens nokrišanas punktam un (c) lidojuma laiku.
- 4° Cilvēks vēlējās tikt ar laivu pāri upei, bet viņam nebija airu, tāpēc viņš ar visu spēku ieskrienās, pastuma laivu un tad ieleca tajā. Rezultātā laiva sāka kustēties ar ātrumu v_0 perpendikulāri krastam. Upes platums ir H, straumes ātrums ir u. Laiva tika līdz pretējam krastam laikā T. Pretestības spēks ir proporcionāls relatīvajam ātrumam, t. i. $F_{\rm D} = -kv'$ un k ir zināms. Izsakiet

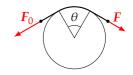

- (a) attālumu, ko laiva ir nodreifējusi gar pretējo krastu;
- (b) laivas ātrumu attiecībā pret straumi, kad tā sasniedza pretējo krastu.
- 5° Gaisa balona masa kopā ar tam piesieto trosi, kas daļēji velkas pa zemi, ir m; celējspēks, kas darbojas uz balonu ir F; berzes koeficients trosei pa zemi ir μ . Gaisa pretestības spēks, kas darbojas uz balonu, ir proporcionāls tā ātruma kvadrātam attiecībā pret gaisu, t. i. $F_D = kv^2$ un k ir zināms. Paralēli zemei pūš vējš ar ātrumu u. Izsakiet gaisa balona ātrumu ar m, F, u, μ , k un g.

Sadalīšana bezgalīgi mazos

- **6°** Gumijas auklas vienam galam pieliek spēku *F*. Cik liels būs auklas pagarinājums, ja tās stinguma koeficients ir *k*? Uzskatīt, ka gumijai izpildās Huka likums.
- 7° Tieva ķēdīte ar masu m ir uzvilkta uz horizontāla diska ar rādiusu R. Sastiepuma spēks ķēdītē ir F. Iegriežot disku ap asi ar leņķisko ātrumu $\omega \geqslant \omega_0$, ķēdīte no tā nokrīt. Izsakiet berzes koeficientu starp ķēdīti un disku ar dotiem lielumiem.

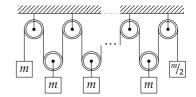
8° Virve ir aplikta ap koku tā, ka saskarsmes līnija starp virvi un koku ir loks ar leņķisko mēru θ . Vienu virves galu velk ar spēku F_0 . Ar cik lielu spēku ir jāvelk otrs gals, lai virve neizslīdētu? Miera berzes koeficients starp virvi un koku ir μ .

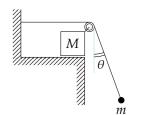
- 9° Homogēnu ķēdi, kuras garums ir L notur uz gluda galda tā, ka daļa no tās kārājas pāri galda malai (šīs daļas garums ir L_0). Kēdi atlaiž.
 - (a) Ar cik lielu ātrumu no galda noslīdēs ķēdes gals?
 - (b) Kā laikā mainās pāri galda malai esošās ķēdes daļas garums?

Diega nezudamība

10° Apskatīsim sistēmu no 2N-1 viegliem trīšiem (skat. att.). Pēdējā atsvara masa ir m/2, bet visu pārejo atsvaru masas ir m. Diegs ir viegls un neizstiepjams. Nosakiet:

- (a) diega sastiepuma spēku;
- (b) pirmā atsvara paātrinājumu, ja $N \to \infty$.
- 11° Pāri trīsim ir pārlikts diegs, kura viens gals ir piesiets pie sienas, bet otrā galā ir piesieta lodīte. Trīsis ir iestiprināts uz kluča, kura masa ir M un kas var slīdēt pa horizontālu virsmu bez berzes. Sākuma momentā diegu ar lodīti atvelk pa leņķi θ no vertikāles un atlaiž. Kustības laikā leņķis θ nemainās. Nosakiet kluča paātrinājumu un lodītes masu.

12° Lodīte, kuras masa ir m, var slīdēt pa horizontālo stieni bez berzes. Pie lodītes piesietu diegu, kura garums ir L, velk tā, ka tas vienmēr ir nostiepts un tā brivā gala ātrums u ir nemainīgs pēc moduļa un vērsts gar diegu. Nosakiet diegam pielikto spēku brīdī, kad diegs veido leņķi θ ar stieni.

